

XỬ TRÍ CHỐNG ĐÔNG TRONG RUNG NHĨ Ở BỆNH NHÂN LỚN TUỔI

GS.TS. Huỳnh văn Minh

Phó Chủ tịch Hội Tim mạch học Việt nam

Giới thiệu

- Tần suất và tỉ lệ mắc bệnh Rung nhĩ (AF) gia tăng theo tuổi , kéo theo tỉ lệ tử vong và mắc bệnh cao, đặc biệt do đột quị và thuyên tắc mạch toàn thể.
- Bệnh nhân lớn tuổi thường từ chối uống thuốc chống đông (OAC), đặc biệt người rất già (≥ 90 tuổi) và cảm thấy có nguy cơ xuất huyết cao, ví dụ, đối với người có tiền sử xuất huyết nội sọ (ICH), xuất huyết tiêu hoá (GIB) hoặc bệnh thận mạn (CKD).
- Khoảng 55% - 98% người trên 65 tuổi là “**đồng mắc**” (≥ 2 bệnh mạn tính).
- Dự kiến đến năm 2050, số bệnh nhân bị RN sẽ gấp **ba** tại Hoa kỳ và **đ gấp đôi** tại Châu Âu.
- Trong đó 1 trong 6 bệnh nhân thuộc nhóm **gầy yếu**.

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

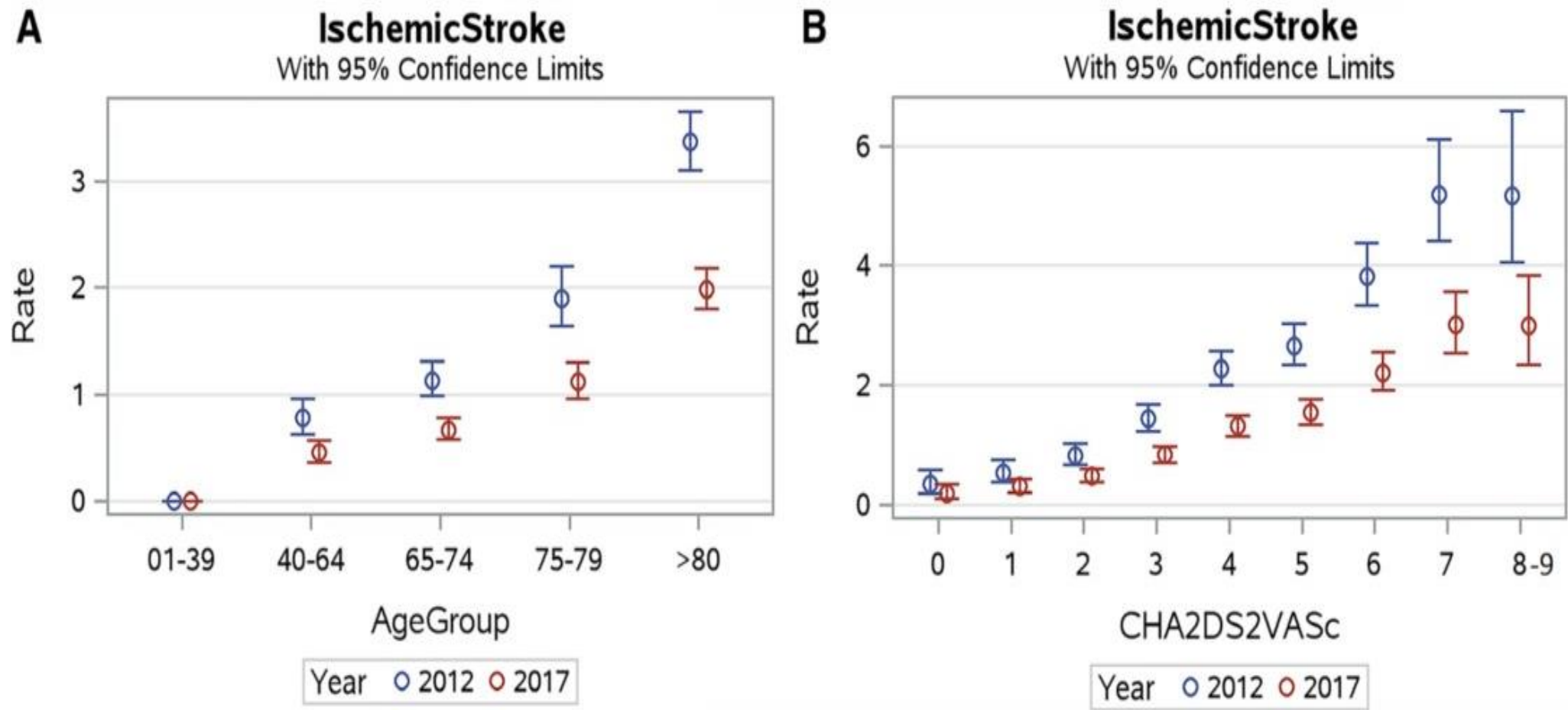
1. Tuổi tác.
2. Tiền sử đột quỵ.
3. Suy thận mạn.
4. Bệnh mạch vành.
5. Đái tháo đường.
6. Bệnh van tim

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

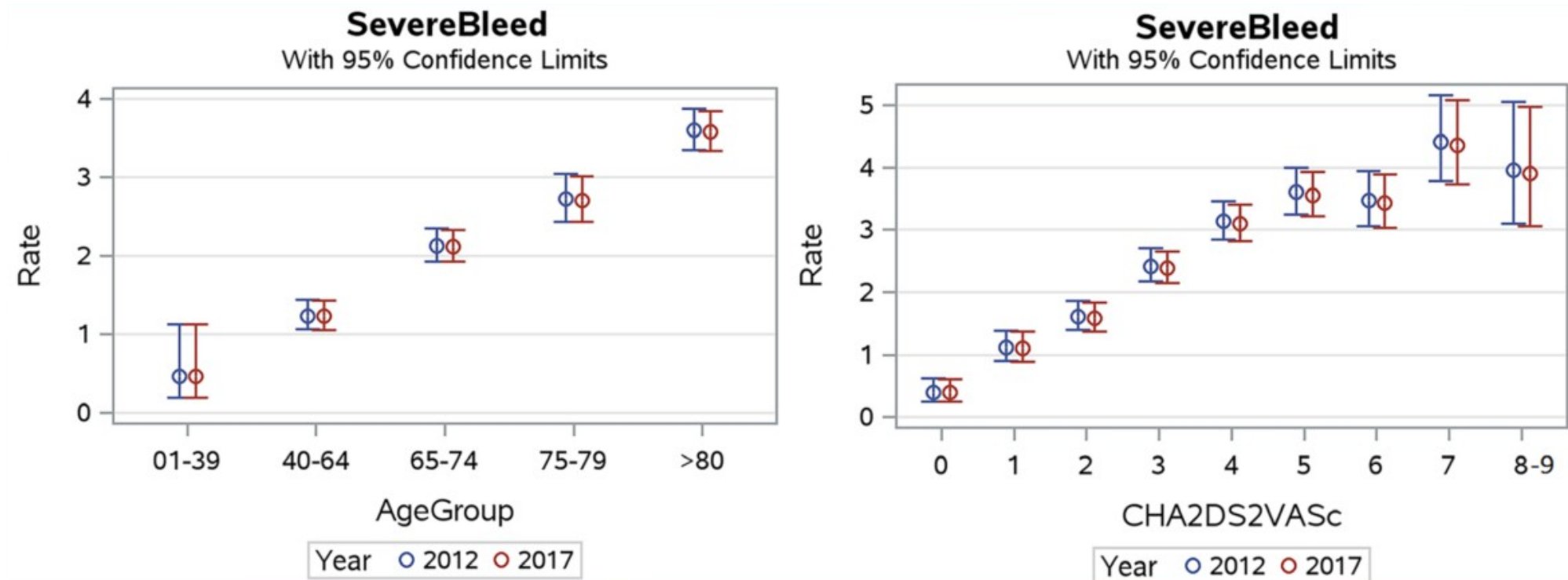
1. Tuổi tác.

- 2. Tiền sử đột quỵ.
- 3. Suy thận mạn.
- 4. Bệnh mạch vành.
- 5. Đái tháo đường.
- 6. Bệnh van tim

Tỉ lệ gia tăng đột quỵ thiếu máu 2012 vs. 2017 theo tuổi và CHA2DS2VASc

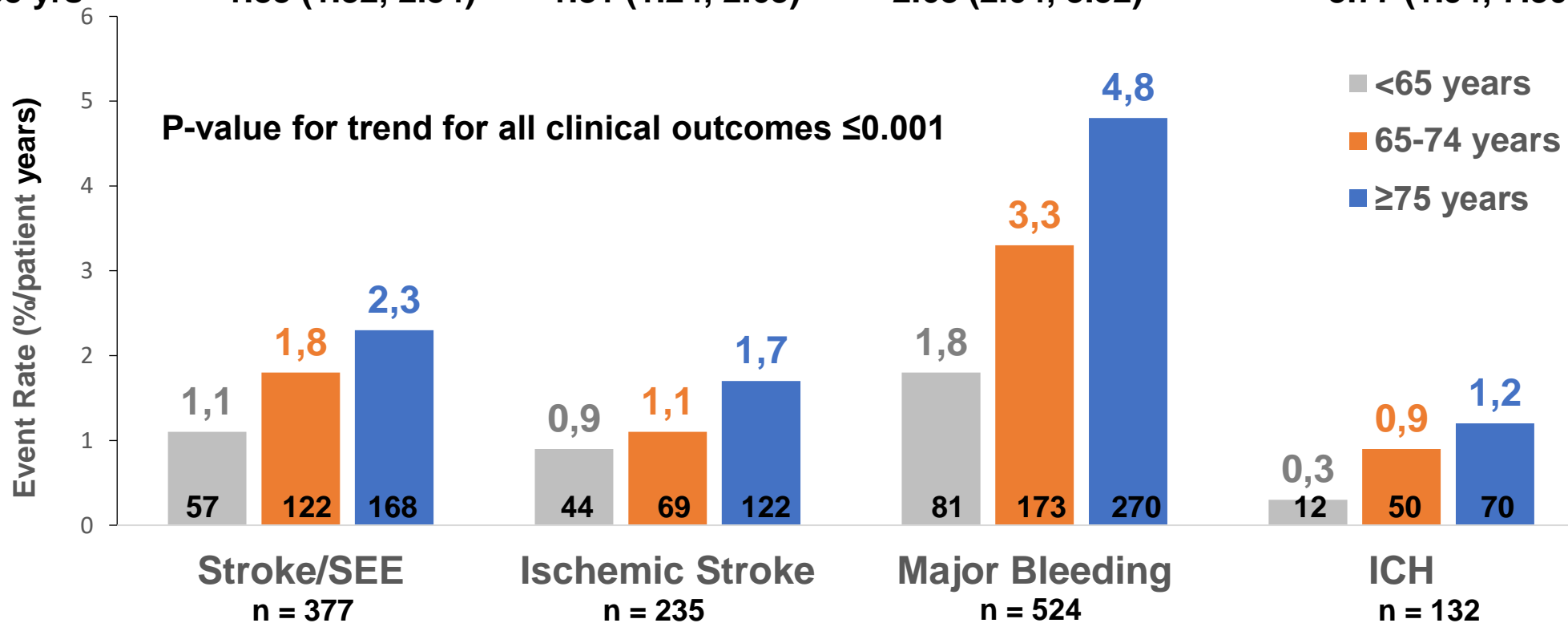

Tỉ lệ gia tăng xuất huyết nặng 2012 vs. 2017 theo tuổi và CHA2DS2VASc

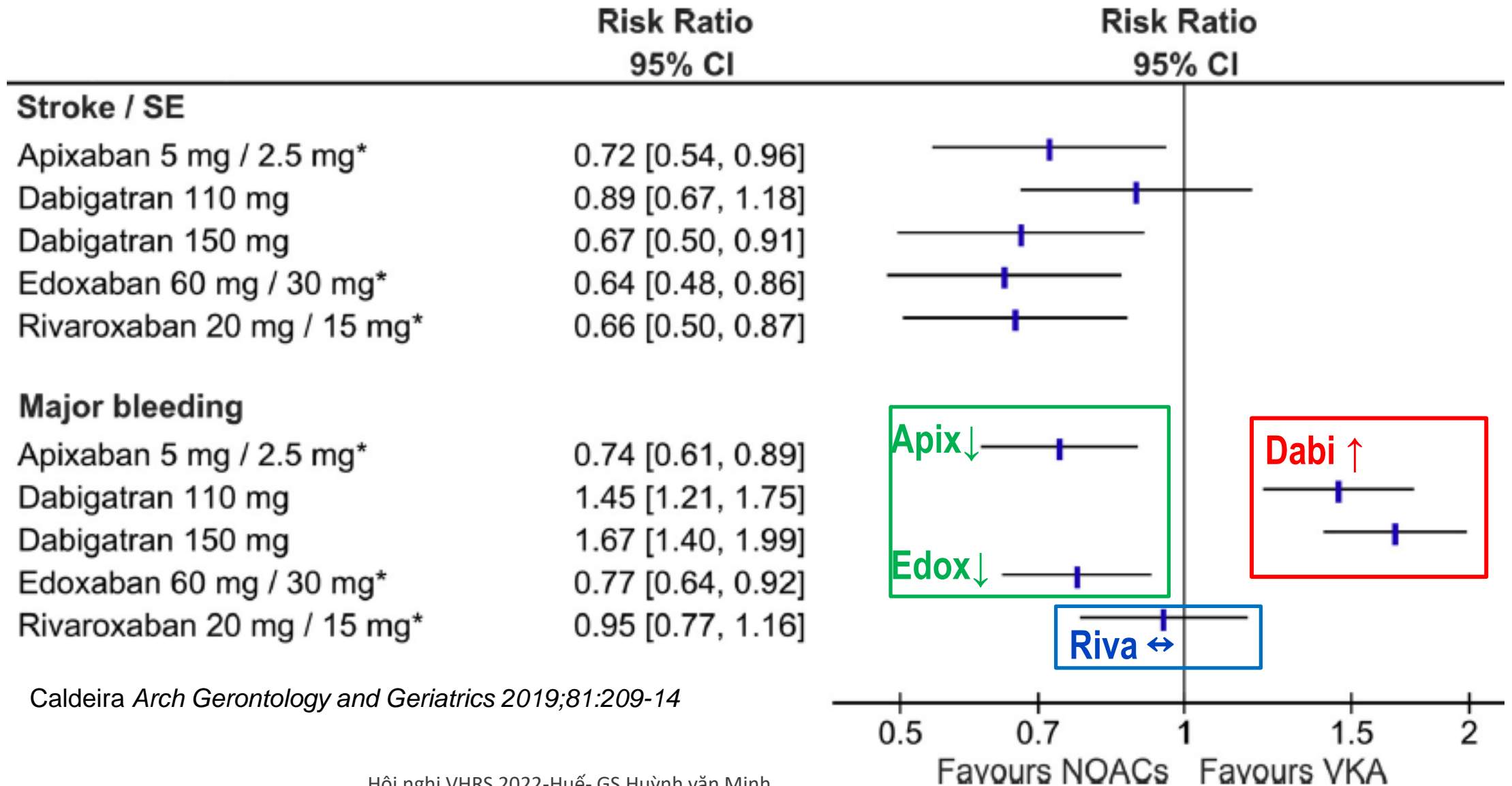

Ảnh hưởng tuổi tác lên tiên lượng ở bệnh nhân sử dụng Warfarin

65-74 vs <65 yrs	1.45 (1.04, 2.00)	1.13 (0.77, 1.67)	1.83 (1.40, 2.39)	3.30 (1.72, 6.31)
≥75 vs <65 yrs	1.83 (1.32, 2.54)	1.81 (1.24, 2.63)	2.68 (2.04, 3.52)	3.77 (1.94, 7.30)

Tiên lượng ở bệnh nhân ≥ 75 tuổi bị đột quị & xuất huyết nặng thay đổi theo các thuốc NOAC

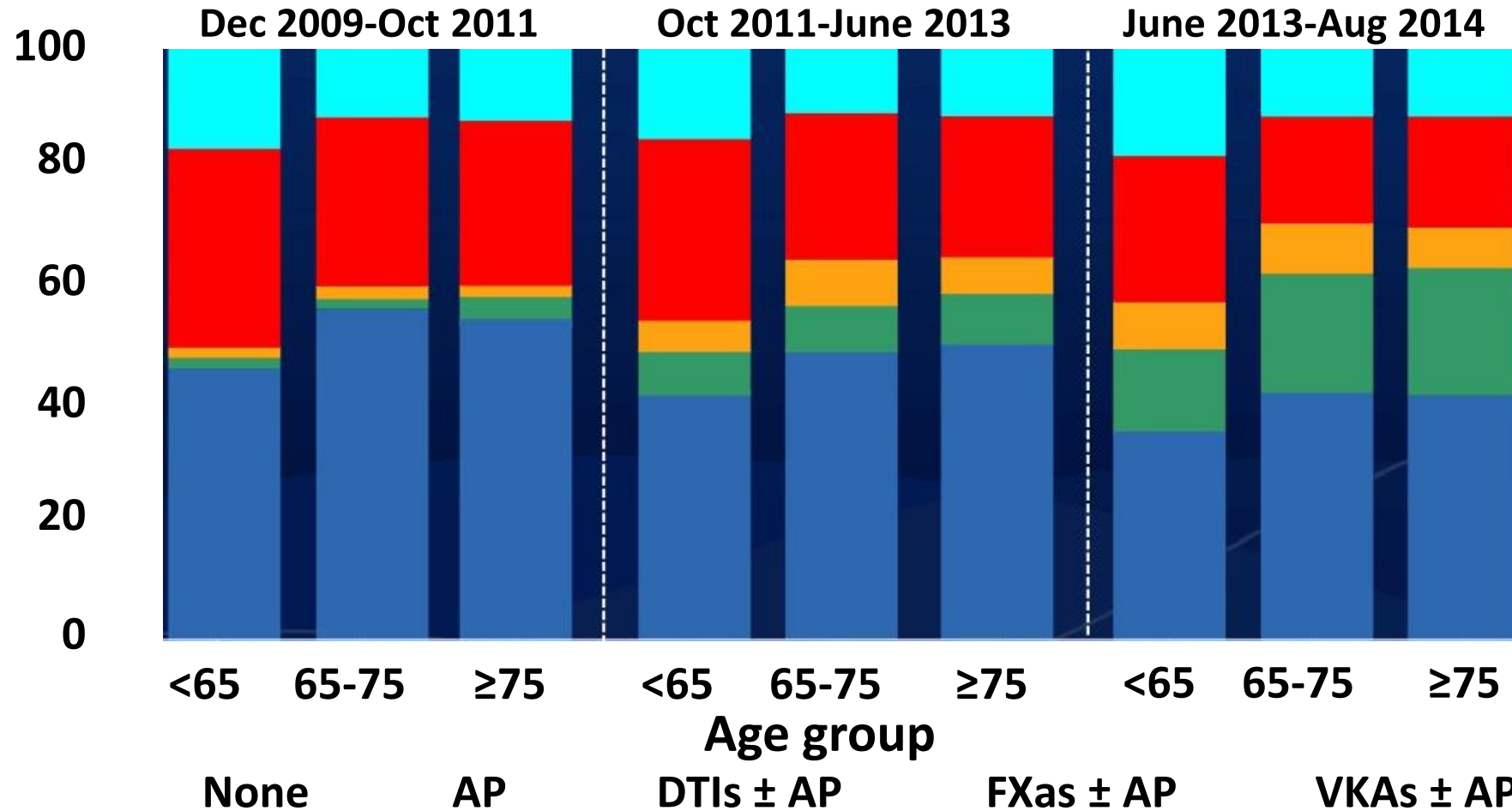

Caldeira Arch Gerontology and Geriatrics 2019;81:209-14

Mặc dù có bằng chứng từ các RCTs, thuốc uống chống đông ít được sử dụng ở người già

GARFIELD-AF registry (n=28 624) - antithrombotic treatment at baseline by age and cohort

AP: antiplatelet; DTIs: direct thrombin inhibitors; FXas: factor Xa inhibitors; VKA: vitamin K antagonist

Camm AJ, et al. ESC 2015; P85317

Hội nghị VHRS 2022-Huế- GS Huỳnh văn Minh

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

1. Tuổi tác.
- 2. Tiền sử đột quỵ.**
3. Suy thận mạn.
4. Bệnh mạch vành.
5. Đái tháo đường.
6. Bệnh van tim

Nguy cơ đột quỵ và xử trí RN ở người lớn tuổi

- Yếu tố nguy cơ quan trọng nhất của đột quỵ ở bệnh nhân RN là tuổi lớn và tiền sử Đột quỵ do thuyên tắc hoặc TBMNTQ¹
  - Nhiều NC chứng minh Đột quỵ người lớn tuổi thường có tiên lượng xấu sau Đột quỵ thiếu máu cấp và nguy cơ đột quỵ tái phát ²
  - Nguy cơ đột quỵ tái phát ở bệnh nhân có tiền sử đột quỵ thiếu máu hoặc tai biến thiếu máu thoáng qua chiếm 7-10% mỗi năm ³.
- Điều trị chống đông có vai trò chính trong dự phòng tái phát đột quỵ ở bệnh nhân RN có nguy cơ cao và là mục tiêu chính trong bảo vệ tai biến mạch não ³

Hiệu quả của DOACs ở bệnh nhân có tiền sử TBMNTQ hoặc Đột quỵ thiếu máu và tắc mạch toàn thể

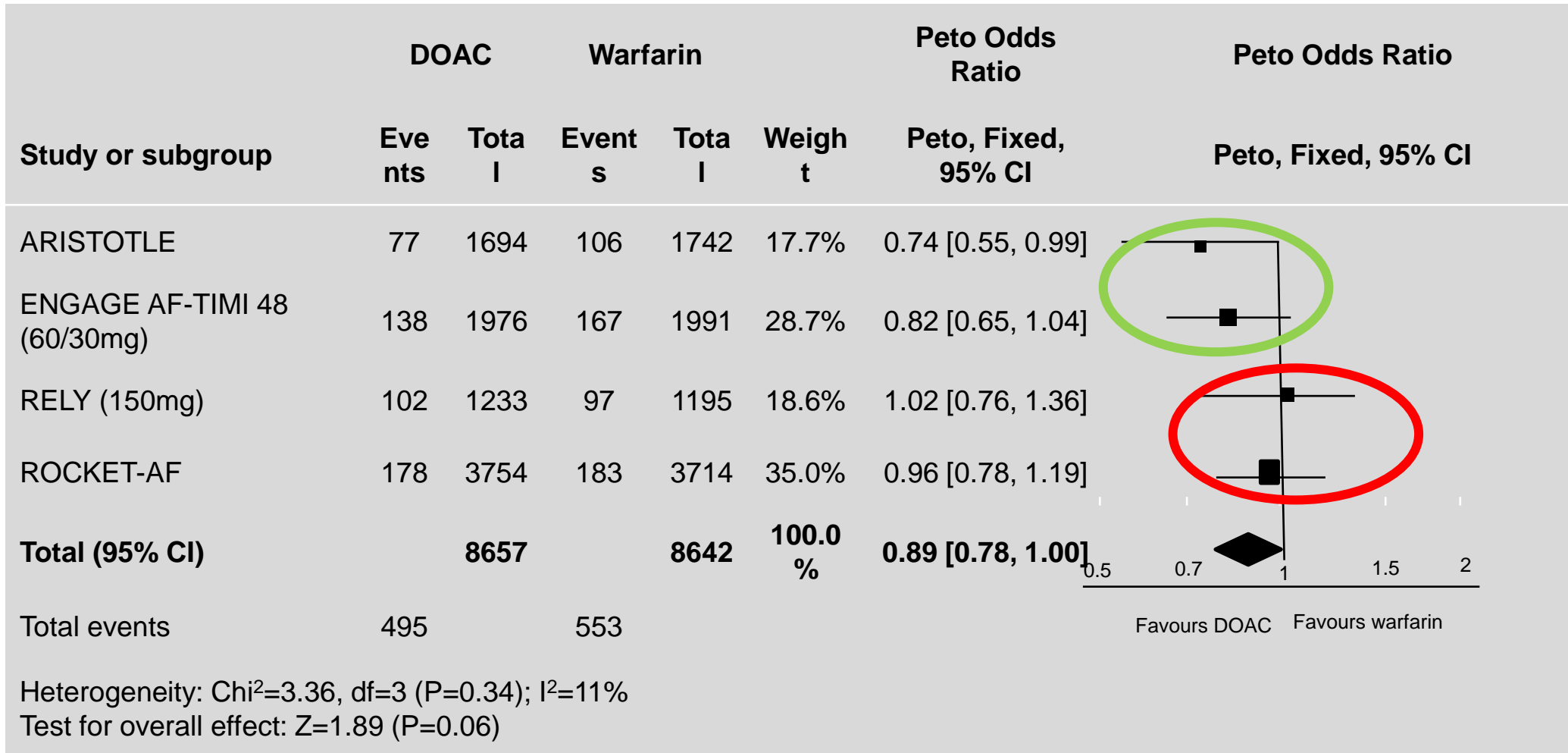
Meta-analysis: Stroke and SEE

▶ Relative risk reduction for recurrent stroke and SEE 14%

An toàn sử dụng DOACs ở bệnh nhân có tiền sử TBMNTQ hoặc Đột quỵ thiếu máu

Meta-analysis: Major bleeding

Relative risk reduction for major bleeding 11%

Xuất huyết nội sọ ở bệnh nhân tiền sử TBMNTQ hoặc Đột quỵ thiếu máu

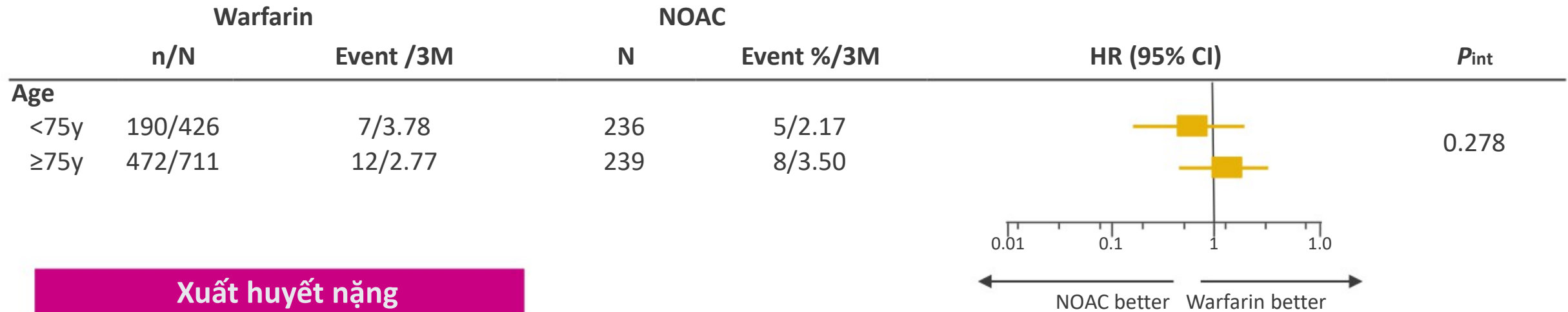
Meta-analysis: Intracranial bleeding

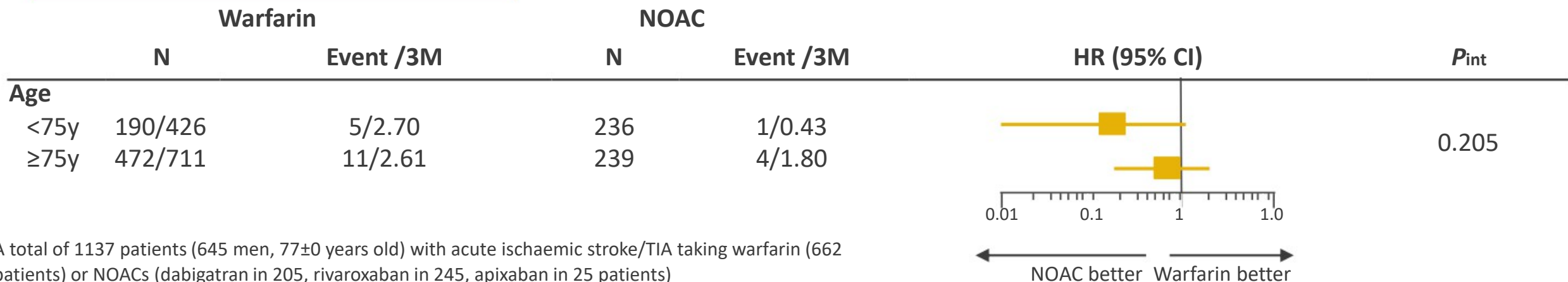
Relative risk reduction for intracranial bleeding 46%

Tác dụng ngắn hạn giữa nguy cơ/có lợi ở bệnh nhân đột quị khi dùng thuốc chống đông: Nghiên cứu SAMURAI-NVAF

Đột quị hoặc Tắc mạch toàn thân

Xuất huyết nặng

A total of 1137 patients (645 men, 77±0 years old) with acute ischaemic stroke/TIA taking warfarin (662 patients) or NOACs (dabigatran in 205, rivaroxaban in 245, apixaban in 25 patients)
 CI, confidence interval; mRS, modified Rankin Scale; NIH, National Institutes of Health; NOAC, non vitamin-K antagonist oral anticoagulant

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

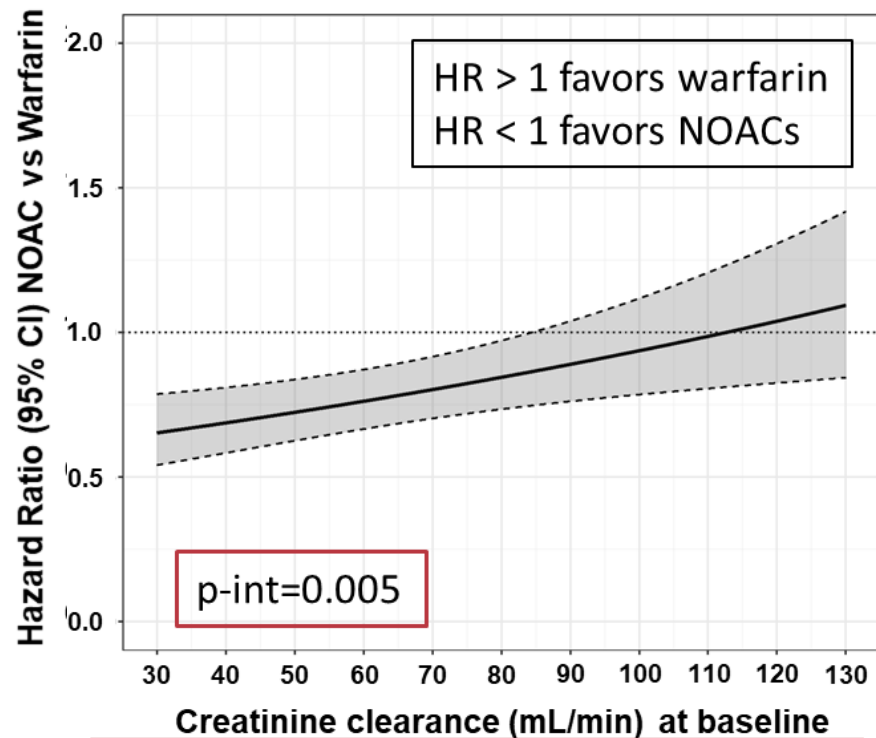
1. Tuổi tác.
2. Tiền sử đột quỵ.
- 3. Suy thận mạn.**
4. Bệnh mạch vành.
5. Đái tháo đường.
6. Bệnh van tim

Tác dụng điều trị chống đông lên chức năng thận

Đột quị hoặc Tắc mạch toàn thân

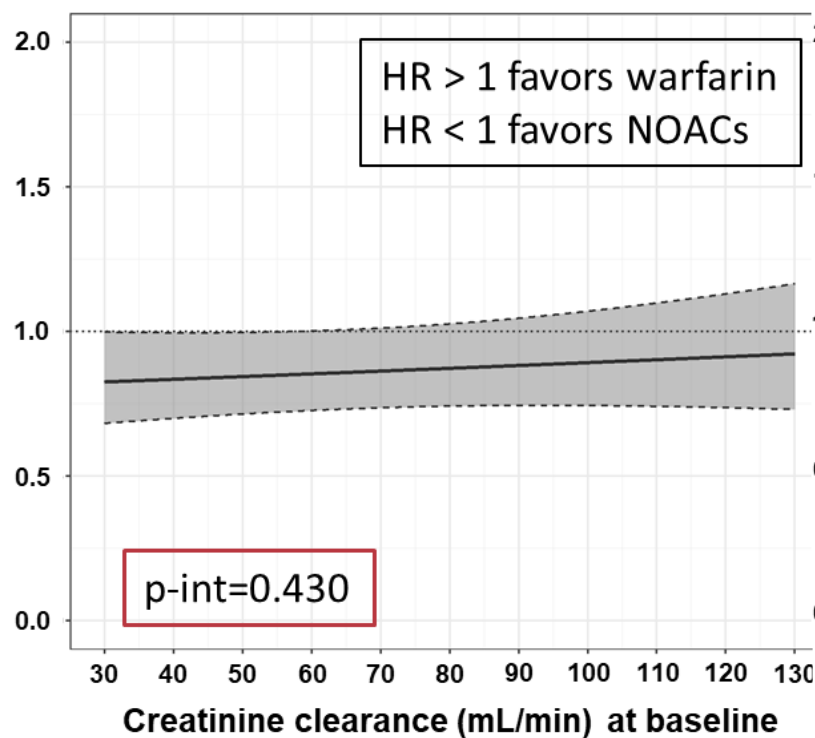
Creatinine Clearance

Hazard Ratio decreases 5.0% (1.6% - 8.4%) per 10 mL/min decrease in CrCl

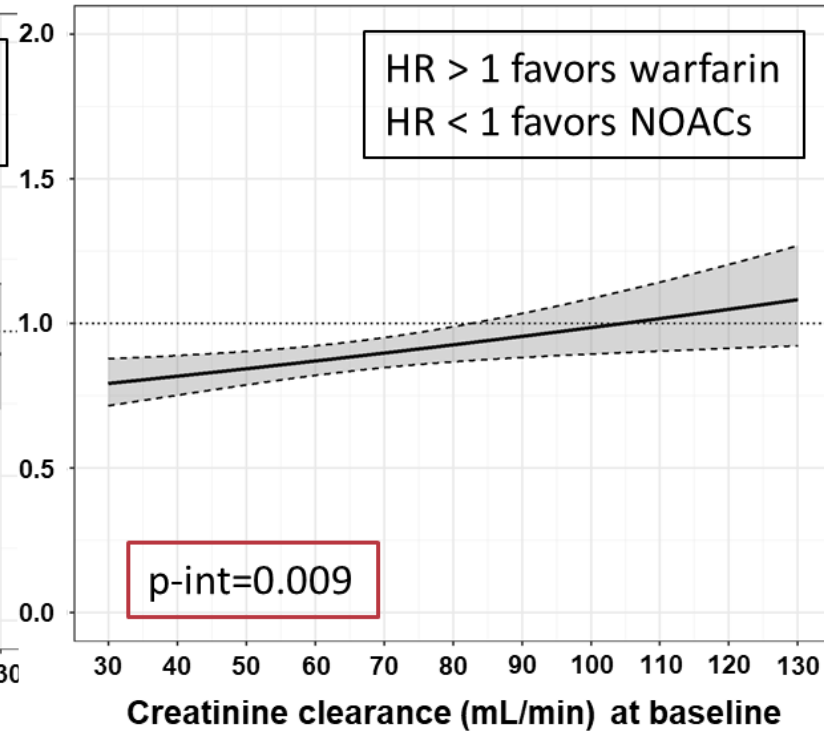
Xuất huyết nặng

Creatinine Clearance

Tử vong do mọi nguyên nhân

Creatinine Clearance

Hazard Ratio decreases 3.1% (0.8% - 5.3%) per 10 mL/min decrease in CrCl

DOACs vs VKA ở bệnh nhân Suy thận mức độ trung bình (CrCl 30-50 ml/min)

	Warfarin	Apixaban	Rivaroxaban	Dabigatran	Edoxaban
Renal clearance of parent drug	<1%	27%	36%	80%	50%
Removal with 4h of hemodialysis	<1%	7%	<1%	50%–60%	9%
Volume of distribution, l	8	21	50	50–10	107
Reversal agent	Vitamin K, FFP, 4F-PCC	4F-PCC	4F-PCC	Idarucizumab	4F-PCC
Lowest CrCl drug can be prescribed per FDA label, ml/min	Can be used on dialysis	<15	15	15	15
HR (95% CI) of stroke referent to warfarin, CrCl <50 ml/min	-	0.79 (0.55–1.14)	0.88 (0.65–1.19)	0.56 (0.37–0.85)	0.87 (0.65–1.18)
HR (95% CI) of major bleeding referent to warfarin, CrCl <50 ml/min	-	0.50 (0.38–0.66)	0.98 (0.84–1.14)	1.01 (0.79–1.30)	0.76 (0.58–0.98)

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

1. Tuổi tác.
2. Tiền sử đột quỵ.
3. Suy thận mạn.

4. Bệnh mạch vành.

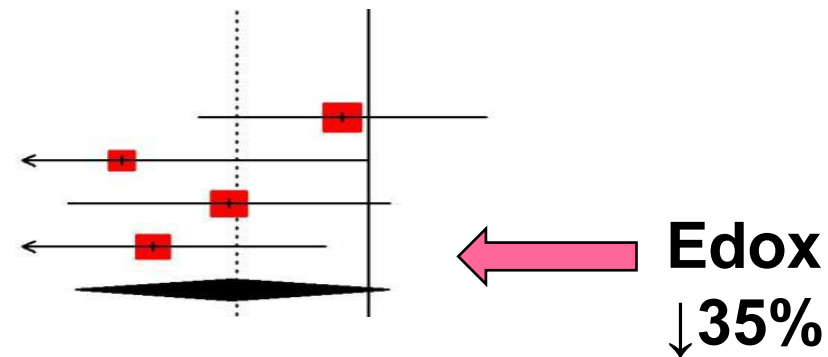
5. Đái tháo đường.
6. Bệnh van tim

Tổng phân tích ở bệnh nhân BMV dùng DOAC vs Warfarin

Đột quỵ hoặc Tắc mạch hệ thống

CAD = yes

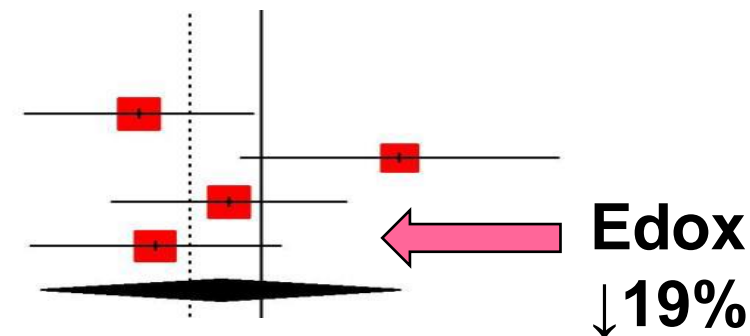
Apixaban 5mg	-0.05	0.1470	12.0%	0.95 [0.71, 1.27]
Rivaroxaban 20 mg	-0.49	0.2511	5.6%	0.61 [0.37, 1.00]
Dabigatran 150 mg	-0.28	0.1650	10.4%	0.76 [0.55, 1.05]
Edoxaban 60/30 mg	-0.43	0.1768	9.5%	0.65 [0.46, 0.92]
Total (95% CI)			37.4%	0.76 [0.56, 1.04]

Xuất huyết nặng

CAD = yes

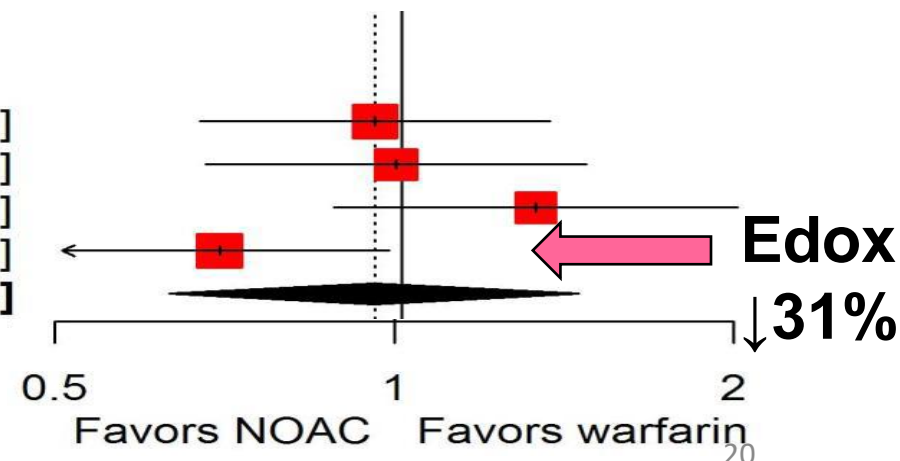
Apixaban 5mg	-0.24	0.1165	11.8%	0.78 [0.62, 0.99]
Rivaroxaban 20 mg	0.28	0.1618	8.8%	1.32 [0.96, 1.81]
Dabigatran 150 mg	-0.06	0.1199	11.5%	0.94 [0.74, 1.19]
Edoxaban 60/30 mg	-0.21	0.1279	10.9%	0.81 [0.63, 1.04]
Total (95% CI)			43.0%	0.92 [0.65, 1.32]

Tử vong tim mạch

CAD = yes

Apixaban 5mg	-0.05	0.1825	13.8%	0.95 [0.66, 1.35]
Rivaroxaban 20 mg	-0.01	0.1987	12.5%	0.99 [0.67, 1.46]
Dabigatran 150 mg	0.27	0.2109	11.6%	1.32 [0.87, 1.99]
Edoxaban 60/30 mg	-0.37	0.1768	14.2%	0.69 [0.49, 0.98]
Total (95% CI)			52.1%	0.95 [0.62, 1.44]

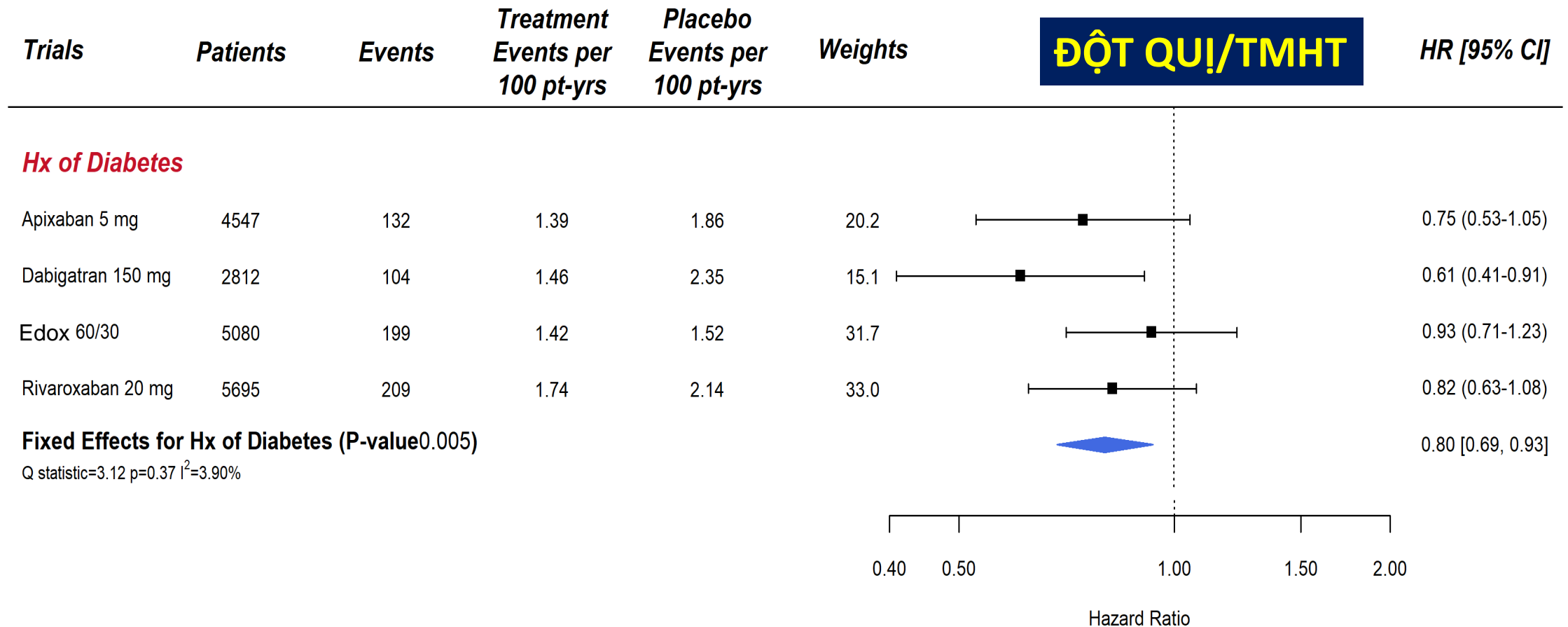
Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

1. Tuổi tác.
2. Tiền sử đột quỵ.
3. Suy thận mạn.
4. Bệnh mạch vành.

5. Đái tháo đường.

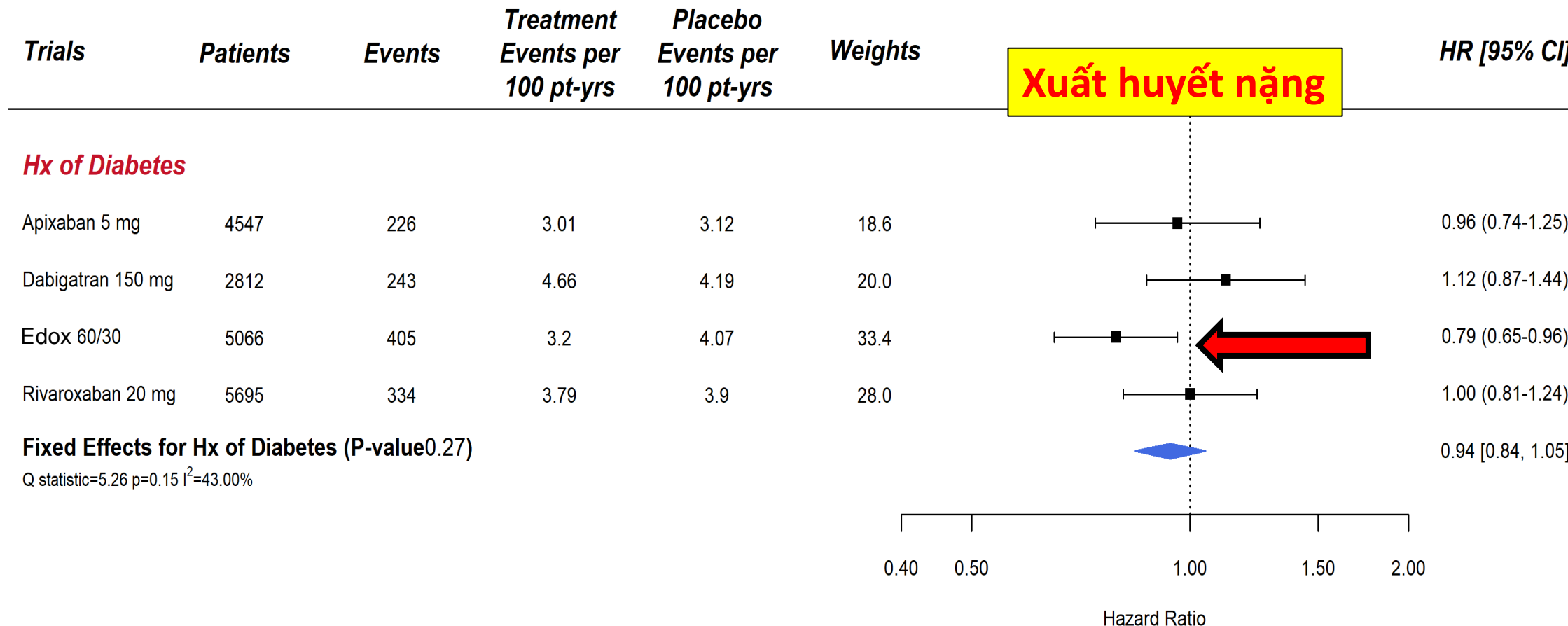
6. Bệnh van tim

Tổng phân tích ĐTD của 4 nghiên cứu trong RN: DOAC vs Warfarin – Biến cố Đột quỵ/Tắc mạch hệ thống

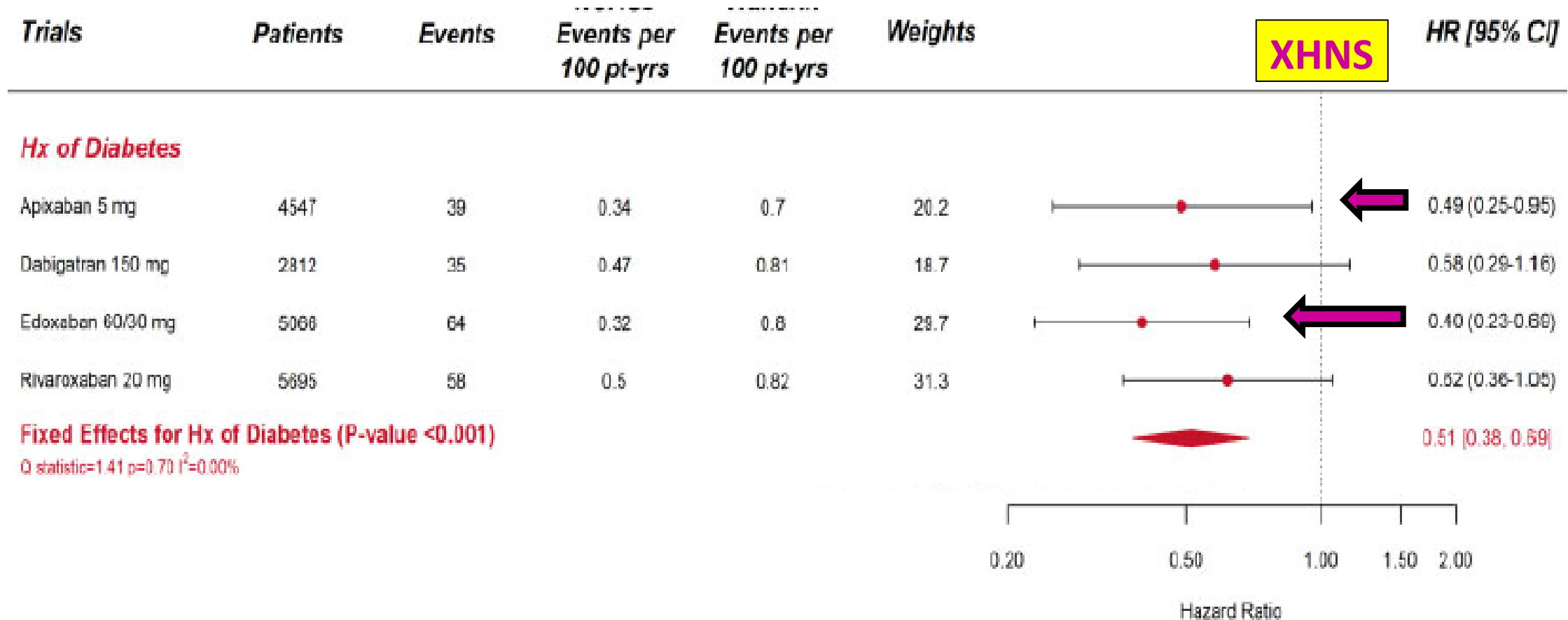
Kết quả: Nhìn chung DOACs giảm Đột quỵ/TMHT 20% ở BN ĐTD vs warfarin. Chỉ có Dabigatran 150 mg BID giảm đáng kể Đột quỵ/TMHT

Tổng phân tích ĐTD của 4 nghiên cứu trong RN: DOAC vs Warfarin – Xuất huyết nặng

Kết quả: chỉ Edoxaban 60/30 mg QD giảm đáng kể xuất huyết nặng ở bệnh nhân Đái tháo đường so với warfarin

Tổng phân tích 4 nghiên cứu ĐTD và Rung nhĩ: DOAC vs Warfarin – Xuất huyết nội sọ

Kết quả: Nhìn chung DOACs giảm XHNS 49% ở BN đái tháo đường so với warfarin. Edox (↓60%) và Apixa (↓51%) giảm ý nghĩa XHNS trong ĐTD

Nguy cơ cao ở bệnh nhân lớn tuổi & bệnh đồng mắc

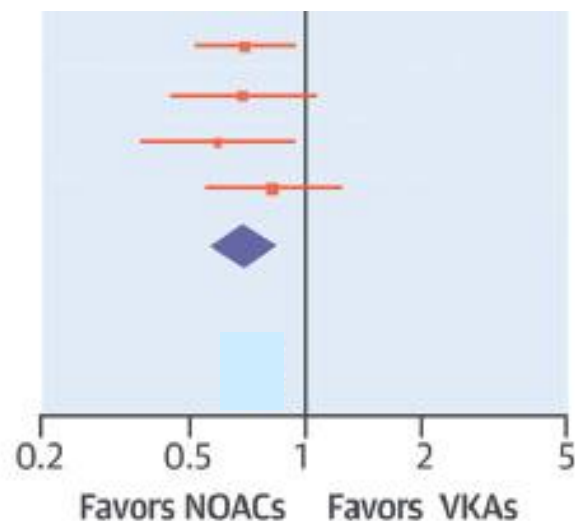
1. Tuổi tác.
2. Tiền sử đột quỵ.
3. Suy thận mạn.
4. Bệnh mạch vành.
5. Đái tháo đường.

6. Bệnh van tim

Tổng phân tích Bệnh Van tim

Đột quỵ/ TMHT

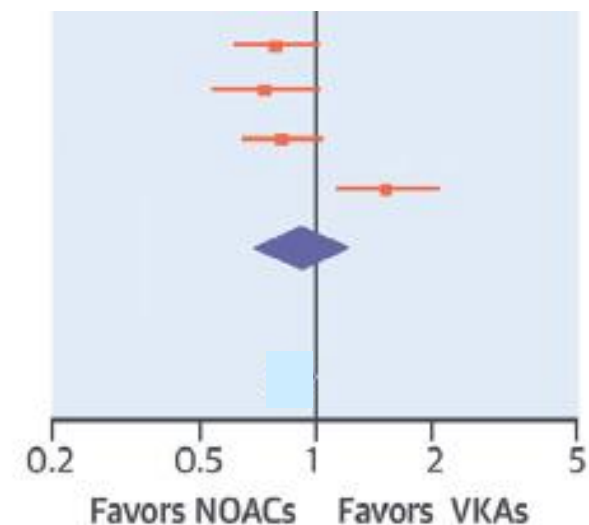
ARISTOTLE
ENGAGE AF-TIMI 48 (Higher Dose)
RE-LY (Higher Dose)
ROCKET AF
Subtotal RR (95% CI)=0.70 (0.58-0.86)

↓30% Đột quỵ/ TMHT với NOACs

Xuất huyết nặng

ARISTOTLE
ENGAGE AF-TIMI 48 (Higher Dose)
RE-LY (Higher Dose)
ROCKET AF
Subtotal RR (95% CI)=0.93 (0.68-1.27)

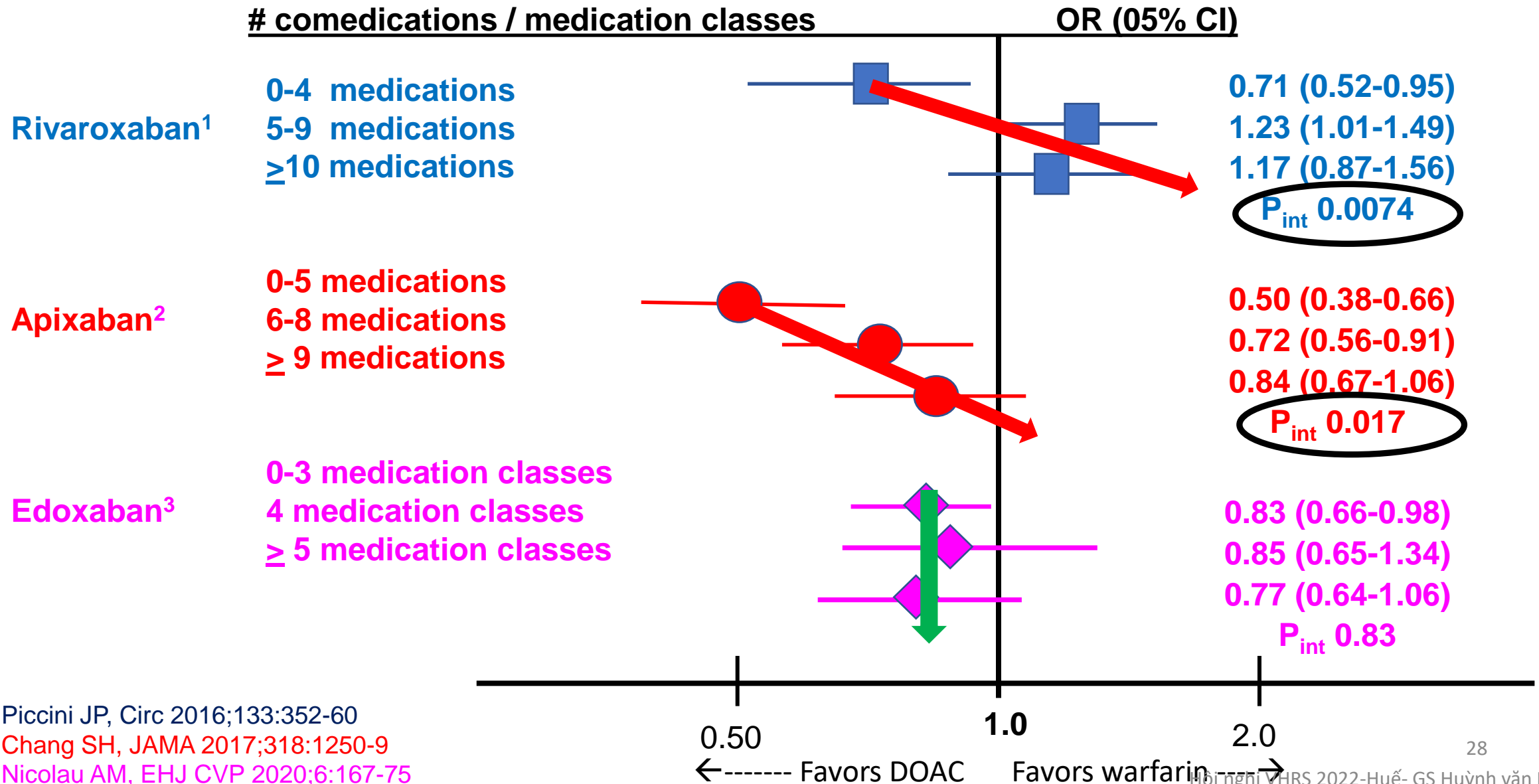
↑XH nặng với riva
↓XH nặng với các thuốc khác

Tương tác phức tạp giữa Thuốc-Thuốc với DOACs

	Via	Dabigatran etexilate	Apixaban	Edoxaban	Rivaroxaban
P-gp substrate		Yes	Yes	Yes	Yes
CYP3A4 substrate		No	Yes (≈25%)	No (<4%)	Yes (≈18%)
Antiarrhythmic drugs					
Amiodarone	Moderate P-gp inhibition	+12 to 60%	No PK data	+40%	Minor effect
Digoxin	P-gp competition	No effect	No effect	No effect	No effect
Diltiazem	Weak P-gp and CYP3A4 inhibition	No effect	+40%	No data yet	No effect
Dronedarone	P-gp and CYP3A4 inhibition	+70 to 100%	With caution	+85% (dose reduction to 30 mg)	Moderate effect; should be avoided
Quinidine	P-gp inhibition	+53%	No data yet	+77% (No dose reduction required by label)	Extent of increase unknown
Verapamil	P-gp inhibition and weak CYP3A4 inhibition	+12 to 180% (if taken simultaneously)	No PK data	+53% (SR) (no dose reduction required by label)	+40% (probably not relevant)
Antiviral Drugs					
HIV protease inhibitors (e.g., ritonavir)	P-gp and BCRP inhibition or induction; CYP3A4 inhibition	Variable increase / decrease	Strong increase	No data yet	+153% AUC +55% C _{max} (Ritonavir 600 BID)
Fungostatics					
Fluconazole	Moderate CYP3A4 inhibition	No data yet	No data yet	No data yet	+42% AUC; +30% C _{max} (if given systemically)
Itraconazole; Ketoconazole	Potent P-gp and BCRP competition; strong CYP3A4 inhibition	+140 to 150% (ketoconazole) (US: 2 x 75 mg if CrCl 30-50 ml/min)	+100% AUC; +64% C _{max} (ketoconazole)	+87% AUC; +89% C _{max} (dose reduction to 30 mg once daily by label) (ketoconazole)	+160% AUC; +72% C _{max} (ketoconazole)
Voriconazole	Strong CYP3A4 inhibition	No data yet		No data yet	
Posaconazole	Mild to moderate P-gp inhibition, strong CYP3A4 inhibition				

	via	Dabigatran etexilate	Apixaban	Edoxaban	Rivaroxaban
Other cardiovascular drugs					
Atorvastatin	P-gp inhibition and CYP3A4 competition	No relevant interaction	No data yet	No effect	No effect
Ticagrelor	P-gp inhibition	+24 to 65% (give loading dose 2h after dabigatran)	No data – carefully monitor	No data – carefully monitor	No data – carefully monitor
Antibiotics					
Clarithromycin; Erythromycin	P-gp inhibition and strong CYP3A4 inhibition	Clarithromycin: +19% AUC; +15% C _{max}	Clarithromycin: +60% AUC; +30% C _{max}	Erythromycin: +85% AUC; +68% C _{max} (dose reduction to 30 mg once daily by label)	Clarithromycin: +50% AUC; +40% C _{max} Erythromycin: +30% AUC; +30% C _{max}
Rifampicin	P-gp/ BCRP and CYP3A4 induction	minus 66% AUC; minus 67% C _{max}	minus 54% AUC; minus 42% C _{max}	minus 35% AUC, (but with compensatory increase of active metabolites)	minus 50% AUC; minus 22% C _{max}
Other drugs					
H ₂ -blockers; PPI; Al-Mg-hydroxide	GI absorption	Minor effect, not clinically relevant	No effect	Minor effect, not clinically relevant	No effect
SSRIs; SNRIs	Pharmacodynamic effect on platelets				
St. John's wort	P-gp/ BCRP and CYP3A4 induction	Should be avoided (per SmPc)	"With caution" (per SmPc)	"With caution" (per SmPc)	Should be avoided (per SmPc)
Naproxen	P-gp competition; pharmacodynamically (increased bleeding time)	No data yet	+55% AUC; +61% C _{max}	No difference in AUC	No relevant increase of AUC

Đa trị liệu và Xuất huyết nặng

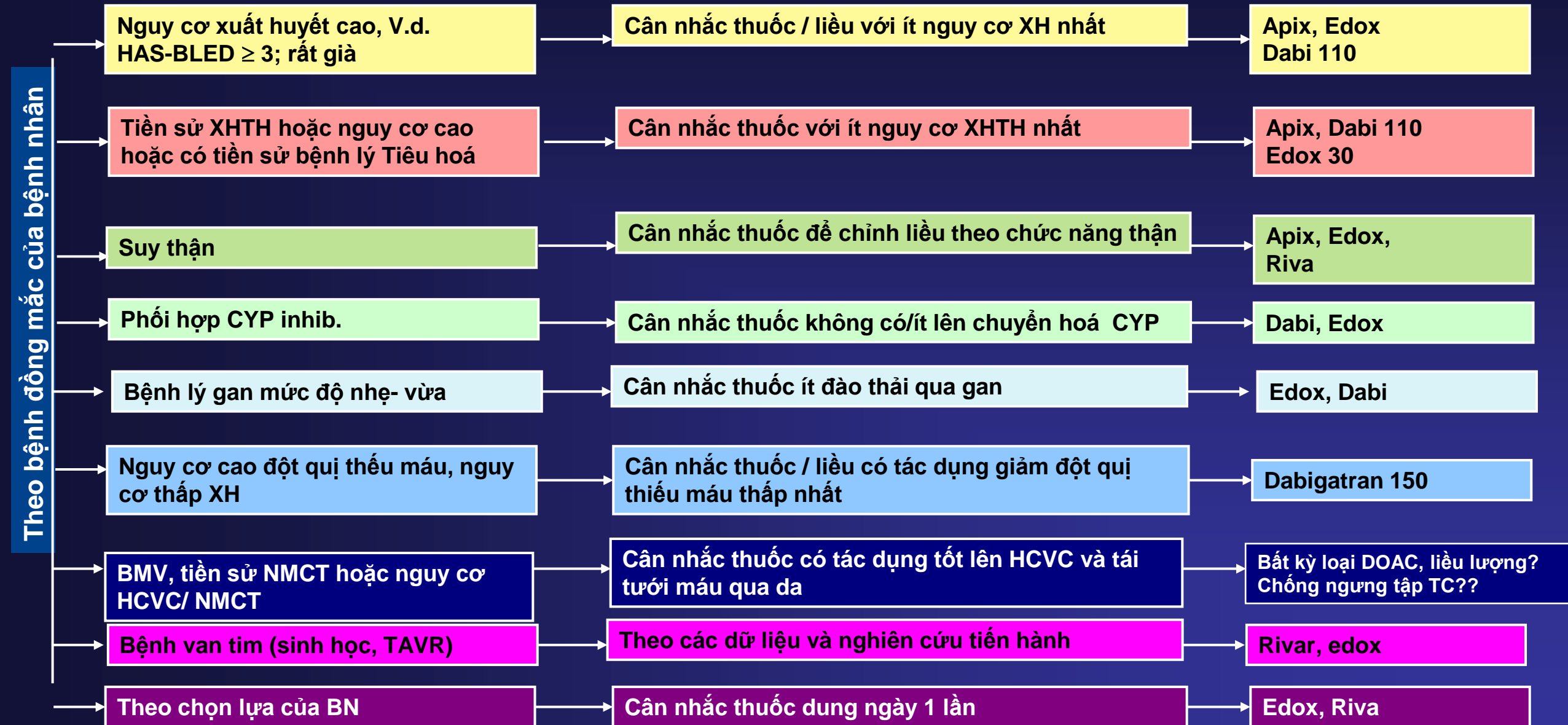

1. Piccini JP, Circ 2016;133:352-60

2. Chang SH, JAMA 2017;318:1250-9

3. Nicolau AM, EHJ CVP 2020;6:167-75

Chọn lựa DOAC

KẾT LUẬN

- Người già và nguy cơ cao các bệnh đồng mắc sẽ có nguy cơ cao đột quỵ và xuất huyết ở bệnh nhân RN.
- Tuổi lớn trong quần thể và sự gia tăng tần suất RN là mục tiêu chính của dự phòng đột quỵ Ở các đối tượng này đối với các nhà lâm sàng và các trung tâm y tế.
- NOACs cho thấy có giá trị ưu thế hơn VKAs trong điều trị người già bị Rung nhĩ.
- Cần cân nhắc chọn nhóm thuốc NOACs thích hợp cho người già RN theo các bằng chứng y học và khuyến cáo để đạt hiệu quả và an toàn./.